

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Projektowanie konserwatorskie w architekturze i urbanistyce [S2Arch2>PKwAiU]

Przedmiot

Kierunek studiów
Architektura

Rok/Semestr
1/2

Studia w zakresie (specjalność)
–

Profil studiów
ogólnoakademicki

Poziom studiów
drugiego stopnia

Język oferowanego przedmiotu
polski

Forma studiów
stacjonarne

Wymagalność
obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład
0

Laboratorium
0

Inne
0

Ćwiczenia
0

Projekty/seminaria
0

Liczba punktów ECTS

3,00

Koordynatorzy

prof. dr hab. inż. arch. Piotr Marciniak
piotr.marciniak@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Uporządkowana, podbudowana teoretycznie wiedza ogólna obejmująca kluczowe zagadnienia z zakresu projektowania architektonicznego. Szczegółowa wiedza w zakresie kierunków studiów powiązanych ze studiowanym kierunkiem. Podstawowa wiedza niezbędna do rozumienia społecznych, ekonomicznych; - prawnych i pozatechnicznych uwarunkowań projektowania architektonicznego - pozyskiwanie informacji z literatury, baz danych oraz innych, właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim, integrowanie informacji, dokonywanie ich interpretacji, a także wyciąganie wniosków oraz formułowanie i uzasadnianie opinii; umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł. Wiedza z zakresu historii architektury i urbanistyki.

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z tradycyjnymi technikami, konstrukcjami budowlanymi oraz historycznym detalem architektonicznym. Zapoznanie studentów z problematyką konserwacji zabyków oraz adaptacji obiektów historycznych. Rozpoznanie zagadnień, współczesnych tendencji oraz trendów w projektowaniu obiektów zabytkowych. Kształcenie umiejętności rozpoznawania potencjału istniejącej struktury architektonicznej i urbanistycznej: analizy różnorodnych powiązań, wartości zastanych i uwarunkowań w istniejącym obiekcie i jego otoczeniu takich, jak kontekst kulturowy, istniejące problemy funkcjonalne i aspekty społeczno-ekonomiczne. Nauka znalezienia równowagi pomiędzy wymaganiami technicznymi, konserwatorskimi, funkcjonalnymi oraz estetycznymi, których uwzględnienie jest konieczne w trakcie adaptacji obiektu zabytkowego lub historycznego na cele współczesne. Doskonalenie umiejętności symulacji i wielowariantowego kształtowania koncepcji architektonicznej. Nabycie i kształcenie umiejętności konstruowania programu użytkowego obiektu o złożonej funkcji, kształcenie umiejętności integracji funkcjonalnej z istniejącym obiektem i otoczeniem. Nabycie umiejętności kreatywnego spojrzenia na formę, funkcję i konstrukcję budynku w kontekście przestrzennym i kulturowym z uwzględnieniem przesłanek doktrynalnych oraz wartości historycznej obiektu.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

Zna i rozumie projektowanie konserwatorskie w architekturze i urbanistyce o różnych stopniach złożoności, od prostych zadań po obiekty o złożonej funkcji w skomplikowanym kontekście, w szczególności: prostych obiektów uwzględniających podstawowe potrzeby użytkowników, zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, obiektów usługowych w zespołach zabudowy mieszkaniowej, obiektów użyteczności publicznej i ich zespołów o różnej skali i złożoności w kulturowym środowisku miejskim;

Zna i rozumie zasady projektowania uniwersalnego, w tym ideę projektowania przestrzeni i budynków dostępnych dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami, w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym oraz zasady ergonomii, w tym parametry niezbędne do zapewnienia pełnej funkcjonalności projektowanej przestrzeni i obiektów dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami;

Zna i rozumie zaawansowane metody analiz, narzędzia, techniki i materiały niezbędne do przygotowania koncepcji projektowych w interdyscyplinarnym środowisku konserwatorskim, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy międzybranżowej.

Zna i rozumie podstawowe metody i techniki konserwacji, modernizacji i uzupełniania zabytkowych struktur architektonicznych.

Zna i rozumie interdyscyplinarny charakter projektowania konserwatorskiego oraz potrzebę integracji wiedzy z innych dziedzin, a także jej zastosowania w procesie projektowania we współpracy ze specjalistami z tych dziedzin

Umiejętności:

Potrafi zaprojektować prosty i złożony obiekt historyczny, kreując i przekształcając przestrzeń tak, aby nadać jej nowe wartości - zgodnie z zadaniem lub przyjętym programem, uwzględniającym wymagania i potrzeby wszystkich użytkowników.

Potrafi dokonać krytycznej analizy uwarunkowań, w tym historycznych oraz waloryzacji stanu zagospodarowania terenu i zabudowy; formułować wnioski do projektowania i planowania przestrzennego, prognozować procesy przekształceń struktury przestrzennej w obszarach historycznych

Potrafi opracować konserwatorską koncepcję projektową przekształceń struktury architektoniczno-urbanistycznej o wartościach kulturowych z uwzględnieniem ochrony tych wartości oraz właściwych metod i technik, zgodnie z przyjętym programem uwzględniającym aspekty pozatechniczne.

Potrafi dokonać krytycznej analizy i oceny projektu i sposobu jego realizacji w zakresie modernizacji i uzupełnień struktur architektoniczno-urbanistycznych o wartościach kulturowych.

Potrafi myśleć w sposób twórczy i działać, uwzględniając złożone i wieloaspektowe uwarunkowania działalności projektowej, a także wyrażać własne koncepcje artystyczne w projektowaniu akonserwatorskim.

Potrafi integrować informacje pozyskane z różnych źródeł, dokonywać ich interpretacji i krytycznej, szczegółowej analizy oraz wyciągać z nich wnioski, a także formułować i uzasadniać opinie oraz wykazywać ich związek z procesem projektowym, opierając się na dostępnym dorobku naukowym w dyscyplinie.

Potrafi pracować indywidualnie i w zespole, w tym ze specjalistami z innych branż, a także podejmować wiodącą rolę w takich zespołach.

Potrafi oszacować czas potrzebny na realizację złożonego zadania projektowego.
Potrafi formułować nowe pomysły i hipotezy, analizować i testować nowości związane z problemami inżynierskimi i problemami badawczymi w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz planowania przestrzennego.
Potrafi wdrażać zasady i wytyczne projektowania uniwersalnego w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym

Kompetencje społeczne:

Jest gotów do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania skomplikowanych problemów projektowych i konserwatorskich;
Jest gotów do podjęcia roli koordynatora działań w procesie projektowym, zarządzania pracą w zespole oraz wykorzystania umiejętności interpersonalnych (rozwiązywanie konfliktów, umiejętność negocjacji, delegowanie zadań), podporządkowania się zasadom pracy w zespole i brania odpowiedzialności za wspólne zadania i projekty.
Jest gotów do brania odpowiedzialności za kształtowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, w tym za zachowanie dziedzictwa regionu, kraju i Europy.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Ocena formująca

Ocena końcowa jest obliczana jako średnia ważona ocen cząstkowych na podstawie następujących kryteriów - oceny formujące (przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0):

1. Aktywne uczestnictwo w zajęciach (10%) - potwierdzone obecnością na co najmniej 2/3 zajęć. Nieusprawiedliwiona nieobecność na więcej niż 3 zajęciach może skutkować obniżeniem oceny końcowej o 0,5-1,0 stopnia.
2. Ocena rzetelności i odpowiedzialności za realizację powierzonych zadań cząstkowych w grupie badawczo-projektowej (20%) - ocena kompetencji społecznych, zdolności do współpracy i przyjmowania odpowiedzialności za wspólne działania.
3. Ocena raportu z badań w ramach pracy semestralnej - część tekstowa i graficzna (40%) - analiza merytoryczna, jakość opracowania, zgodność z założeniami projektu, umiejętność syntezy i prezentacji wyników.
4. Zaangażowanie i wkład merytoryczny w pracę zespołu badawczego (10%) - ocena formująca, dokonywana na podstawie obserwacji aktywności i jakości udziału w działaniach grupy.
5. Jakość prezentacji wyników badań na forum grupy (15%) - ocenie podlega sposób komunikacji, umiejętność argumentacji, spójność przekazu oraz wizualna forma prezentacji.

Ocena podsumowująca wyliczana jest jako średnia ważona powyższych elementów. Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Progi procentowe:

- Ocena 2,0 (niedostateczny) - 0-50%
- Ocena 3,0 (dostateczny) - 50-60%
- Ocena 3,5 (dostateczny plus) - 60-70%
- Ocena 4,0 (dobry) - 70-80%
- Ocena 4,5 (dobry plus) - 80-90%
- Ocena 5,0 (bardzo dobry) - 90-100%

Treści programowe

Repetytorium podstawowych pojęć i definicji związanych z problematyką ochrony dziedzictwa i projektowaniem konserwatorskim. Prezentacja doktryn konserwatorskich, zagadnień teoretycznych i technicznych, a także współczesnych praktycznych tendencji i trendów w projektowaniu obiektów zabytkowych. Omówienie zagadnień związanych z powojenną odbudową miast europejskich i polskich, a także zagadnień konserwatorskich Poznania. Analiza współczesnych problemów związanych z odbudową i rekonstrukcją zabytków, a także konserwacją ruin. Wprowadzenie do badań architektonicznych oraz nowoczesnych technik inwentaryzacji zabytków.

Tematyka zajęć

Student ma każdorazowo możliwość wyboru tematu projektu (zgodnego z ogólnym profilem przedmiotu), za zgodą prowadzącego może zmienić grupę projektową. Wykonanie projektu

konserwatorskiego wybranego obiektu zabytkowego obejmuje:

- wybór obiektu zabytkowego (kilka obiektów do wyboru)
- wybór nowej funkcji w modernizowanym obiekcie zabytkowym
- część analityczną, w tym analizy stanu istniejącego obiektu wraz z jego otoczeniem,
- studia otoczenia, istniejącego planu zagospodarowania terenu, wielkości powierzchni do zagospodarowania, układu konstrukcyjnego, istniejących rozwiązań materiałowych, autentycznej substancji materialnej itd. wraz z uwzględnieniem wymogów konserwatorskich
- część syntetyczną (projektową), obejmującą definiowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej w obiekcie w następujących etapach:
  - stworzenie programu funkcjonalnego dla modernizowanego obiektu, podział na strefy, itp.
  - opracowanie kilku wariantów koncepcyjnych
  - przyporządkowanie funkcjonalnym strefom odpowiednich formalnych rozwiązań funkcjonalnych i dostosowanie ich do możliwości przestrzennych, konstrukcyjnych modernizowanego obiektu.
  - wybór najlepszego rozwiązania funkcjonalno-przestrzennego
  - prezentację projektu architektonicznego przy pomocy metody graficznej na wielkoformatowych planszach, których format oraz zakres zagadnień podlegających ocenie jest jednolity.

Metody dydaktyczne

1. Ćwiczenia o charakterze projektowym pozwalające na praktyczną implementację problematyki omawianej na wykładach z przedmiotu: Wybrane zagadnienia z ochrony dziedzictwa i konserwacji obiektów zabytkowych. Projekt ma charakter konsultacji indywidualnych, prowadzonych w studenckiej grupie. Omawianie i korekta zastosowanych w projekcie rozwiązań przy uczestnictwie wszystkich studentów w grupie; dyskusja szczególnych przypadków powtarzalnych problemów projektowych.
2. ekursy.put.poznan.pl (system wspomaganie procesu dydaktycznego i nauczania na odległość)

Literatura

Podstawowa:

- Kadłuczka A., Ochrona dziedzictwa architektury i urbanistyki. Doktryny, teoria, praktyka , Kraków 2018.
Małachowicz, E. Konserwacja i rewaloryzacja architektury w środowisku kulturowym, Wrocław, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej 2007
Zin W., Kalinowski, Biegański P. (red.), Zabytki urbanistyki i architektury w Polsce. Odbudowa i konserwacja, t. 1, Miasta historyczne, Arkady, Warszawa 1986
Kondziela H., Stare Miasto w Poznaniu. Zniszczenia-odbudowa-program dalszych prac, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1971.
Tomaszewski A., Wiek XX w konserwacji - konserwacja w XX wieku. Badania i ochrona zabytków w Polsce w XX wieku , Warszawa 2000

Uzupełniająca:

- Borusiewicz W., Konserwacja zabytków budownictwa murowanego, Arkady, Warszawa 1985
Klause G., Wybrane problemy ochrony zabytków początku XX wieku i odbudowa Poznania po II wojnie światowej. Architektura i urbanistyka Poznania w XX wieku, red. T. Jakimowicz, Poznań 2005
Podręcznik rewitalizacji. Zasady, procedury i metody działania współczesnych procesów rewitalizacji, Warszawa 2003
Rymaszewski B., Polska ochrona zabytków, Warszawa 2005

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	75	3,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	45	2,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	30	1,00